

Universitätsbibliothek Paderborn

**De contritionis veritate aureum opus Fratris Joa[n]nis
Viualdi de Monte regali. ordinis fratrum predicatoru[m]
sacre pagine professoris**

Vivaldus, Joannes Ludovicus

[Augsburg], 1518

VD16 V 1772

Luxuria occidit a[n]i[m]am r[ati]onale[m] [et] quo[...].

urn:nbn:de:hbz:466:1-30734

Luxurie

Fo. LVIII.

etouenslūt aīo sapientū: qz fin Hiero. altos ac generosos spūs frāgunt: z de altis Luxurla
stmis cogitatiōibz ad hūllimas detrahūt. Luxuria qz facit hoies grulosos: nō cōue
Impatiētes: iracūdos: temerarios: fastidiosos: z fetētes: qz coit̄ induc fetorē: z nit̄ saplē
breuit̄ collit̄ grāz ois p̄tut̄. Hinc Lactat̄. in. vi. li. viii. insti. c. xxij. dt ssc. Ertibus.
go q̄ p̄itari studet q̄ nō vult spē se decipere: abyciat inimicas z noxias voluptas
res q̄ aīaz sibi vinciat: vt corp̄ cibi dulces: p̄ferat p̄a falsis: eterna breuisbi: vt
lia socūdis nihil aspectu gratū sit: nīl qd̄ pie/ iuste/ fieri videoas nihil auditu su
ave nīl qd̄ alit aīaz: meliorēq; re reddit. hec Lactat̄. Dicam̄ ḡ cū Hugone
Luxuria ē imoderata carnis peculāria: dulce venenū: iportuna iues: nīciosa
porio: q̄ humānū corp̄ debilitat: z viril̄ animi robur eneraut. Ut vte ait Hiero
ronym̄. Luxuria est ignis infernalīs: cui? materia gula: cui? flāma supbia: cu
sus scintille praua colloquia: cuius fumus infamia: cuius cīnis immundicia:
cui? finis gehēna. Itēp Hiero. sup parabolas Salomōis. li. i. sup illud. vii. c. Luxuria
Preciū em scortū vix vni? pants est: ita inq̄: Recordare qz breuis est voluptas insatiabi
fornicatōis z ppetua pena fornicator̄. Sicut em vni? pants diurnā solū effūz̄ lls.
gat esuriē z nthilomin? postea esurit: que comestio pane satur abscesserat. sic q̄
Intrat ad scortū ad horā qdē evaporatibidinē: sed post paululū ardētioē redit.
dit. Hec Hiero. Idcirco Quid. in. ii. li. de arte amādi sic ait.
Mō iuuat exiguū: plō est: qd̄ ledit amates
Proponat aīo multa ferēda suo
Quot lepores in arbo: q̄t apes pascunt in bibla
Cerula q̄t baccas: palladis arbor habet
Urore q̄t conche: tot sunt in amore dolores.
Itēp Quid. in. ii. li. de remedio amor̄: ita inq̄.
Artibz innumeris mēs oppugnat amantū
Ut lapis equoreis vndiq; pulsus aqz
Hinc diu Hieronymus in sermone de assumptōe purissime virginis q̄ in
elicit. Logitis me o Paula z Eustochiū: sic dicit. Hoc habet impatiēs amor
vt que desiderat semp inuenire se credat. Ignorat siquidē iudiciū: rōne multo
tiens caret: modū nescit nec altud cogitare pot̄ q̄ id qd̄ diligat. Amor nō acci
pit de impossibilitate solaciū: neq; ex difficultate remediū. hec Hiero. Ex di
ctis p̄t̄ q̄ in venereis voluptatibz p̄ vna guttula dulcedinis inuentis abundan
tia amaritudinis. Paucitas quidē mellis sed magna qntitas fellis. Et ideo
Greg. ait. Mōmentaneū est qd̄ delectat: eternū p̄o qd̄ cruciat.

Luxuria occidit aīam rōnale z quo.

b Exto luxuria infert hoī grauissimū dānū q̄ ad aīam: qz illā occidit tol. Luxuria
lēdo grām dei q̄ viuit/ nutrit/ z sustentat. Qis q̄ppe act̄ luxurie delibet collit gra
rat̄ extra limites matrimonij est p̄ctū mortale: vt dicit̄ est. Aliā aut̄ q̄ rīa ois p̄
peccauerit mortaliſpa moriet̄: vt habet Ezechiel. xvij. ca. Et tōdo fornicatio tur̄ z oī
simplex q̄ est solutiſcū soluta: est p̄ctū mortale. Unū scritus Tho. in. ii. ii. q. cliiij. cōdit aīaz
ar. ii. pbat fornicationē simplice p̄ctū mortale tali rōne. Nihil excludit a re. Fornicati
gno nīl p̄ctū mortale. Sz fornicatio excludit hoīem a regno: vt p̄t̄ p̄ aplm ad clo. pbak
Gal. v. c. vbi enumerat̄ qbusdā p̄ctis int̄ q̄ ponit̄ fornicatio: ita sublungit di. esse p̄ctū
Qui talia agūt̄ regnū dei nō p̄sequit̄: ḡ fornicatio simplex ē p̄ctū mortale. hinc mortale.
Hiero. ad Furtā d̄ vñdūtate ūāda: ep̄la ic̄pit. Obscuras līris dt ssc. Sola lii
bido insita a deo ob liberor̄ p̄creationē: si fines suos egressa fuerit reducat in
victū. Hec hiero. Proptea pau. Rosin. i. ca. postq̄ multa p̄ctā enueravit z int̄
illa fornicationē: ita subdit. Digni sit morte nō solū q̄ ea factū: hētā q̄ p̄senz
etū faciētibz. Et. i. ad Theb. iiiij. c. ait Paul̄. Hec ē ei volūtas dei sacrificatio
vīa: vt abstineat̄ vos a fornicationē: vt sciat vnuſq; vīmyas suū possīdere in
sacrificatioē z honore: nō in passiōe desiderij sicut z gētes q̄ ignorat̄ deū. Facit
b 2

De peccato

etiam ad ppositum illud quod dicitur Tob. iiiij. c. Attende tibi fili mi ab omni fornicatore; et per uxorem tuam nuncque particularis crimine scire. Crimine autem ut exponit scriptus Thomas ubi sic importat peccatum mortale: quod fornicatio et omnis concubitus quod est per uxorem est peccatum mortale. Propterea ex determinacione facta in primo coelilio quod celebratur fuit in Hierosolymis ege apostolorum: ut habeat Actu. xv. c. mandatum suum quod querens ad fidem et principium gentilium ut abstineret se a fornicatione: quod gentiles et pagani putabant fornicationem simpliciter sibi licere: quod est erroneum. Hinc David in ps. lxxij. Quoniam ecce quod eleganter se a te prohibunt: perdidisti omnes quod fornicantur abs te. Nota enim Hugo cardinalis super hunc passum: quod illi eleganter se a deo quod faciunt peccatum. Nihil enim aliud eleganter hominem a deo nisi peccatum mortale. Hoc est enim chaos magnum firmatum inter deum et peccatores. Unde Isa. lix. ca. dicitur sic. Ecce non est ab breuiata manus domini ut saluare nequit: neque aggrauata est auris eius ut non exaudiatur: sed iniuriantes vestre diuiserunt inter vos et deum vestrum. Et Prover. xv. c. Longe est dominus ab impiis. Sed in contrarium sunt aliae auctoritates. Nam deus est ubique per essentiam/presentiam et potentiam. Ideo Hieron. xxij. ca. Deus enim vicino ego sum dicit dominus: et non deus de loge. Et iterum in eodem capitulo. Numquid non celum et terram ego impleo: dicit dominus. Respondet Hugo cardinalis sic. Prope dicit dominus esse malum per iusticiam: sed longe dicit esse per gratiam: Dicit ergo. Qui eleganter se a te: non te a se. cum semper sis pro te. vel per gratiam vel per iusticiam: ideo tales prohibunt et merito: quod se

Nota. quod ipsos eleganter a vita. Sequitur. Perdidisti oves quod fornicantur abs te. Nota cum multipliciter dicitur: perdidisti. scilicet perdes tu domine deus. Non ut in verbo pretorio per futurum sum morte. propter hoc fortius certitudinem rei. Perdes. scilicet morte eterna omnes indistincte: sine acceptione personarum qui fornicantur. vel corporali fornicatione per luxuriam: vel spiritualiter per perfidiam: vel criminaliter per quacunque culpam mortale. Hinc Paulus. i. ad Corinthus. ix. ca. ait. Neque fornicarii neque idololatri seruientes: neque adulteri: neque molles: neque masculorum concubitos: neque fures: neque auariti: neque ebriosi: neque maledicti: neque rapaces regnum dei possidebunt. Et cum dicit David: abs te. id est abstractus et illeactus temporalibus. Unde explana sic sum eundem Hugo cardinalis. Tu domine deus perdidisti. scilicet amissisti: quod dominus amittit et quodammodo ignorat eos qui eleganter sunt ab eo per peccatum mortale. Unde quando quesivit Adam perditum: dicit Genes. liij. ca. Adam ubi es. Precipue autem perditum dicitur apud deum fornicatores: quia a contrario casti et puri sunt cum eo et primi ei. Sapientia. vi. ca. Incorruptitas prout facit esse proximum deo. Hinc Isidorus. in. ij. lib. de summo bono. ca. xxxix. dicit sic. est plenarius. Inter cetera septem vicia fornicatio maximus est sceleris. quod per carnis immundus tudo. aie causa templi dei violat: et tollens membrum christi facit membrum meritoris: maxime per carnis luxuriam humanum genus subdit diabolo quam per cetera vicia. Cum enim ille variis tentamentis illectos homines conetur peruertere: magis tamen mechandi desiderium suggestum: quod vtrumque sexum in hoc vicio amplius egrotare intendit. Demones scientes pulchritudinem esse anime castitatem: et per hanc hominem angelicis meritis et quibus illi lapsi sunt coequari: liuore percussi inuidie inueniunt per sensus corporis opus: desideriumque libidinis. quatinus a celestibus deorum delecta anima pertrahant secundum quos viscerant gloriantes ad tartara ducant. Hec Isidorus. Pater istaque ex dicens quod luxuria occidit animam.

Luxuria consumit bona temporalia.

Eptimo luxuria non solum infert homini omnia mala de quibus dicitur sed etiam divitias consumit: et temporalem substantiam destruit ac marsupia evacuat. Unde Salomon Proverb. xxix. ca. ait. Qui nutrit scorbutum perdet substantiam. Clarum est enim quod illi qui sunt dediti venerebus voluptatibus vacant continue comestationibus et ebrietatibus: quia ut ait Hieronymus. Vicia siib[us] sunt venter et genitalia: et unum alterius subministrat: ex vicinitate membrorum sequitur confederatio viciorum. Ideo exponunt omnem substantiam suam in se